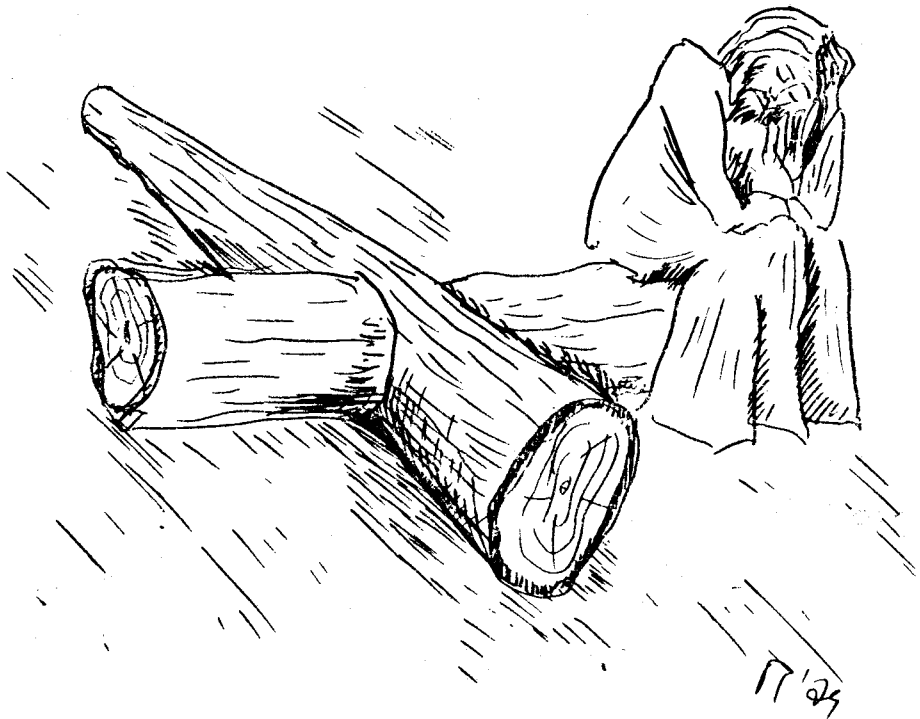

kesztő társaiban minden bizonnyal szintén fölvetődött az ilyen helyzetekben mindig adódó kérdés: szabad-e, helyes-e a megjelenés, ha annyi minden történik, amit nem lehet vállalni és nem szabad szóvá tenni. Alkalmassint mégis helyesen döntöttek, amikor kitartottak a megjelenés mellett mindaddig, amíg az vállalható volt. És ma nyugodtan hivatkozhatnak rá, hogy Horváth Béla néhány indulat-diktálta és valóban szerencsétlen kisiklásától eltekintve, nem jelent meg olyasmi, ebben a hat évfolyamban, amit ma is ne lehetne becsülettel vállalni, még ha sok dologban más is már a véleményünk.

Ami az írógárdát jelenti, képtelenség lenne felsorolni az írókat. Mindenesetre éveken keresztül vezette a folyóirat színházkritikai rovatát Bóka László és ugyanő első jelentős tanulmányát írta a Vigiliába József Attiláról. A könyvkritikai rovat vezetője Rónay György volt, de nagyon sok kritikát írt Makay Gusztáv is, a költők, írók között olyan neveket találunk, mint Pilinszky János, Kéry László, Somlyó György, Takáts Gyula, Szemlér Ferenc, Végh György, Lovass Gyula, Örley István, Sótér István, Tűz Tamás, Vidor Miklós, Ottlik Géza, Jankovich Ferenc, Hegedüs Zoltán, Bárány Tamás, Fodor József, Kolozsvári-Grandpierre Emil, Rába György, Devecseri Gábor, Berda József, Benedek Marcell, de ki tudná mind felsorolni őket.

1944. március 19-én szállták meg a német csapatok Magyarországot. Ekkor érkezett el az a pillanat, amikor a lap további megjelenése erkölcsileg nem lett volna többé igazolható. Az áprilisi szám nyomásra készen a nyomdában volt már ekkor, és még meg is jelent. Ekkor azonban Possonyi László, aki kilenc éven keresztül őrizte hűségesen a virrasztó mécsest, amelyet 1935-ben két másik társával együtt lobbantott fel, úgy határozott, hogy a lap megjelenését beszünteti, vállalva annak kockázatát — amire különben figyelmeztették is —, hogy elhatározását tüntető gesztusként fogják majd fel.

Vitai Péter: A megfáradt Krisztus